

Hallituksen esitys Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n muuttamisesta

(HE 250/2020 vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta 19.2.2021

Ylijohtaja, osastopäällikkö Olli-Pekka Rantala

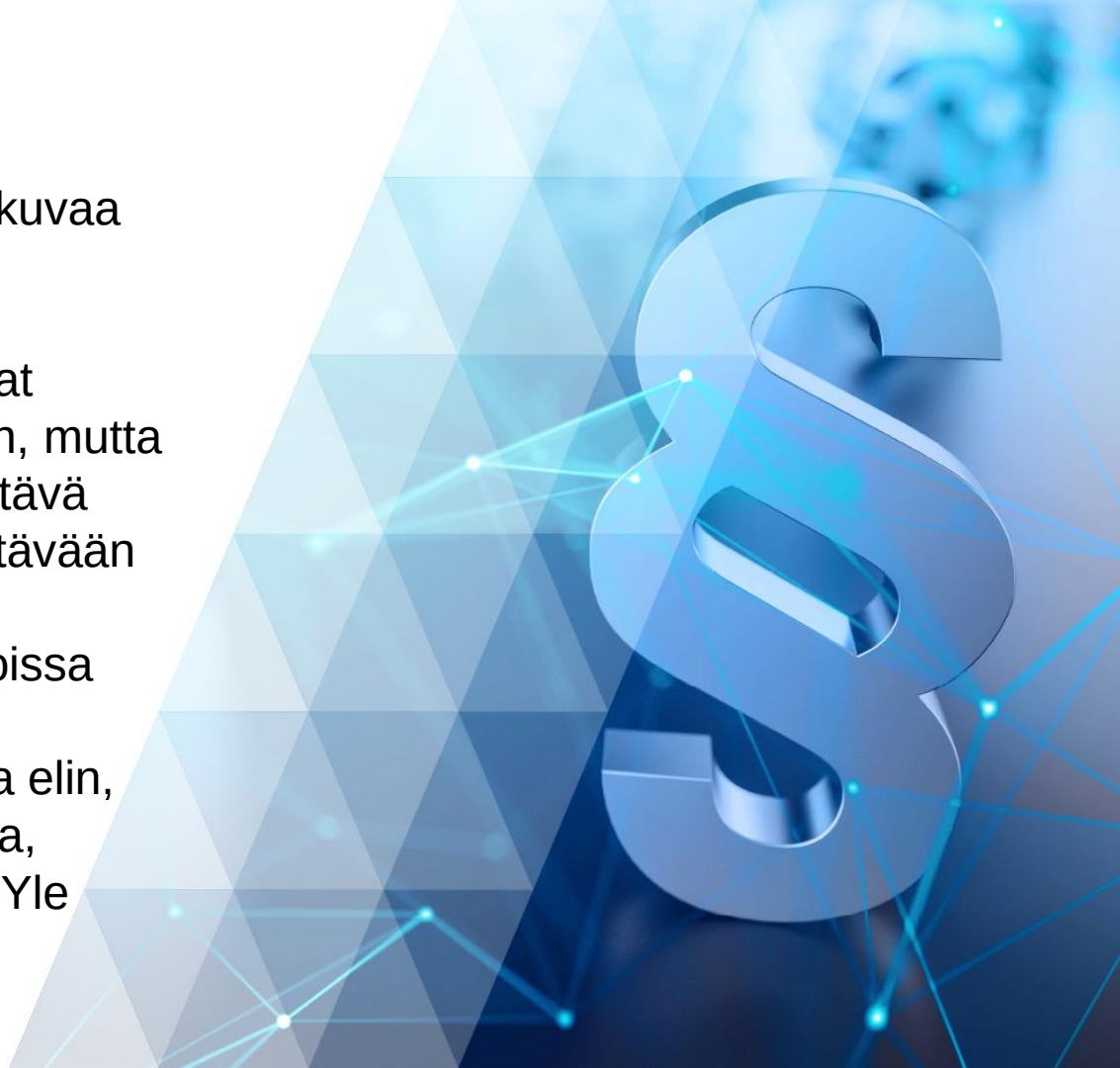
Yksikön johtaja Sini Wirén

Esityksen tavoite ja tausta

- Toteuttaa tarvittavat muutokset, jotta Suomen lainsäädäntö olisi EU:n valtioneuvoston mukainen
 - Taustalla Medialiiton kantelu vuodelta 2017
- > keskustelut komission kanssa
- > ilmeistä, että YLE:n julkisen palvelun tehtävää tarkennettava

Esityksen sisältö

- julkisen palvelun pääpaino liikkuva kuvaa ja ääntä sisältävissä julkaisuissa
- tekstimuotoiset sisällöt kuuluvat jatkossakin julkiseen palveluun, mutta niiden on pääsääntöisesti liityttävä liikkuva kuvaa tai ääntä sisältävään julkaisuun
- laissa säädetyt poikkeukset, joissa em. liityntää ei edellytetäisi
- YLEn hallintoneuvosto valvova elin, joka voi linjauksillaan tarkentaa, minkä tyyppisiä tekstisisältöjä Yle tulevaisuudessa julkaisee

Tekstimuotoisia sisältöjä koskevat poikkeukset

- YLE voi seuraavia tekstimuotoisia sisältöjä ilman, että niiden on liityttävä yhtiön liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävään julkaisuun:
 - 1) lyhyet tekstimuotoiset uutissisällöt, joita yhtiö julkaisee Oy Suomen tietotoimisto tai muun sitä vastaavan kansallisen uutistoimiston kanssa tehdyn yhteistyön perusteella;
 - 2) nopeisiin ja nopeasti kehittyviin uutistilanteisiin liittyvät lyhyet tekstimuotoiset uutissisällöt;
 - 3) yhtiön 2 momentin 7 kohdan mukaisesti välittämät tekstimuotoiset viranomaistiedotukset ja poikkeusoloihin varautumisen edellyttämät välttämättömät tekstimuotoiset sisällöt;
 - 4) saamen- ja romaninkieliset sekä maan muiden vähemmistönä olevien kieliryhmien kielellä olevat tekstimuotoiset uutissisällöt;
 - 5) kulttuuriin liittyvät tekstimuotoiset sisällöt;
 - 6) oppimiseen liittyvät tekstimuotoiset sisällöt.

HE:n valmistelu

- Kirjeenvaihtoa ja keskustelua Suomen viranomaisten ja komission kanssa Medialiiton valtioneuvoston johdosta vuodesta 2017
- Syksyllä 2019 kävi ilmeiseksi, että lainsäädäntöä on täsmennettävä
- Keskustelu eduskuntaryhmien kanssa: ministeriö sai ensin tehtävän neuvotella komission kanssa ja sen jälkeen valmistella välttämättömiä muutoksia YLE-lakiin.
- Hallituksen esitys oli laajalla lausuntokierroksella kesällä 2020.
- Lausuntokierroksen jälkeen esityksen jatkovalmistelun yhteydessä LVM oli yhteydessä eduskuntaryhmiin.

Saatu lausuntopalaute kesällä 2020

- Lausuntoja saatiin 85 ja noin puolet niistä yksityishenkilöiltä. Suhtautuminen YLE-lakiluonnokseen jakaantui voimakkaasti.
- Media-alan järjestöt suhtautuivat esitykseen varauksellisesti, mutta eriyistä.
- Medialiitto olisi halunnut pidemmälle meneviä rajoituksia YLE:n julkaisemaan tekstimuotoiseen sisältöön.
- Yliopistojen lausunnoissa katsottiin, että YLE:n tekstimuotoinen sisällön markkinavaikutukset pitäisi arvioida riippumattomasti.
- Vammaisia edustavat järjestöt olivat kriittisiä ehdotettuun muutokseen, koska tekstimuotoiset verkkosisällöt ovat tärkeitä erityisryhmille.
- Yleisradio piti tärkeänä, että ehdotetut poikkeukset tekstimuotoisen sisällön liittymisvaatimuksesta tulisivat sellaisinaan voimaan.
- Lausuntoja antaneet yksityishenkilöt pääsääntöisesti vastustivat lakiluonnosta.

Muut sääntelyvaihtoehdot

- ei tehdä lakimuutoksia -> johtaisi todennäköisesti viralliseen prosessiin
- tehdään Medialiiton vaatimusten mukaisesti pidemmälle meneviä lainsäädäntömuutoksia -> edellyttäisi parlamentaarista työryhmää
- Riski nyt valitussa mallissa: komissio voi kuitenkin käsitellä asiaa edelleen ja Medialiitto voi edelleen jatkaa kanteluaan

Kiitos!